

”Trøst mit folk”

Ugens vers

”Stig op på et højt bjerg, Zions budbringer, råb højt, Jerusalems budbringer, råb uden frygt! Sig til Judas byer: Her kommer jeres Gud!” (Es 40,9).

Introduktion

”Mens en japansk soldat ved navn Shoichi Yokoi gemte sig i junglen på øen Guam i 1945, endte anden verdenskrig. Løbesedler, som blev kastet ud fra amerikanske fly, proklamerede fred; men Yokoi troede, at det var et bedrag. Som en trofast, patriotisk soldat for kejseren havde han sværget aldrig at overgive sig. Han havde ingen kontakt med civilisationen og levede af det, han kunne finde i junglen. Det var en hård og vanskelig eksistens.

I 1972, 27 år efter, at anden verdenskrig sluttede, mødte nogle jægere Yokoi, mens han var ved at fiske. Det var først da, han fik besked om, at budskabet om fred virkelig havde været sandt. Mens resten af hans folk havde nydt freden i årtier, havde Yokoi levet i nød og under stress i mange år” (Roy Gane, *Altar Call*, Berrien Springs, Mich.: Diadem, 1999, s. 304).

Mange århundreder tidligere havde Gud gennem profeten Esajas fortalt, at tiden for hans folks nød og lidelse virkelig var endt: ”Trøst mit folk, trøst det! siger jeres Gud. Tal til Jerusalems hjerte, råb til hende, at hendes hoveri er til ende, at hendes skyld er betalt; for af Herrens hånd har hun fået dobbelt straf for alle sine synder” (Es 40,1-2).

Lad os se på, hvad det betyder.

Ugens tekster

· Es 40

Trøst for fremtiden

Es 40,1-2

I disse vers trøster Gud sit folk. Tidsperioden for deres straf var endelig slut. Hvilken straf er der tale om?

Blev denne straf administreret af Assyrien, Guds "vredes kæp" (Es 10,5), som Gud befriede Juda fra ved at ødelægge Sankeribs hær i 701 f.Kr. (Es 37)? Eller er det straffen, administreret af Babylon, fordi Hizkija havde fremvist al sin rigdom til Merodak-Bal'adans budbærere (Es 39).

Selv om "Assyrien" og "assyrer(e)" omtales 43 gange fra Es 7,17 til 38,6, optræder Assyrien kun en enkelt gang i resten af Esajas' Bog, hvor Es 52,4 henviser til tidligere undertrykkelse fra Egypten og dernæst fra Assyrien. I den sidste del af bogen omtales befrielse fra landflygtigheden i Babylon (Es 43,14; 47,1; 48,14.20), og det er Kyros, perserkongen, som erobrede Babylon i 539 f.Kr., som kommer til at befri Judas landflygtige (Es 44,28; 45,1; 45,13).

Esajas 1-39 fremhæver begivenheder, som skal føre frem til befrielsen fra assyrerne i 701 f.Kr.; men i begyndelsen af kapitel 40 springer bogen halvandet århundrede frem til Babylons undergang i 539 f.Kr. og jødernes hjemkomst kort tid senere.

Er der en forbindelse mellem temaet om hjemkomsten fra Babylon og noget, der tidligere er sagt i Esajas' Bog? I så tilfælde, hvilken?

Esajas 39 markerer en overgang til de efterfølgende kapitler ved at forudsige fangenskab i Babylon for i hvert fald nogle af Hizkijas efterkommere (Es 39,6-7). Profetierne i Esajas 13, 14 og 21 forudsiger Babylons fald og den frihed, det ville medføre for Guds folk: "Herren viser barmhjertighed mod Jakob og udvælger Israel på ny; han lader dem bo i deres land ... Den dag Herren giver dig fred for din møje og pine og for det hårde arbejde, som blev pålagt dig, skal du synge denne spottesang om Babylons konge" (Es 14,1-4). Bemærk den nære forbindelse, der er med Es 40,1-2, hvor Gud lover sit folk, at der vil blive en ende på deres lidelser.

Til eftertanke

Hvad betyder Bibelens løfter om en ende på lidelse for dig i din nuværende situation? Hvordan ville vores tro være uden disse løfter? Hvorfor er det så vigtigt at holde fast ved dem uanset forholdene?

Nærvær, ord og vejarbejde

Es 40,1-8

Hvordan får Guds folk trøst?

En unavngivet budbærer forkynder, at Gud kommer for at åbenbare sin herlighed. En stemme forkynder, at selv om menneskenes liv er lige så flygtig som græs, vil "vor Guds ord forblive til evig tid".

Efter landflygtigheden genvandt Guds folk det, de havde fået på Sinaj, men forkastede i deres lange frafald, som de var blevet straffet for. De oplevede atter Guds nærvær og hans ord. Dette er grundelementerne i Guds pagt med Israel, og de var til stede i Guds helligdom midt iblandt dem (2 Mos 25,8.16). Fordi de havde overtrådt Guds ord, havde han forladt sit tempel (Ezekiel 9-11), men han kommer igen. Hans nærvær og hans evige ord, som er til at stole på, bringer trøst, befrielse og håb.

Es 40,3-5

Hvilke forberedelser er nødvendige til Herrens komme?

Det er ikke passende at lade en konge rejse ad en stenet og bumpet vej. Forud for hans komme må vejen udbedres. Det gælder i endnu højere grad for kongernes Konge! Han har været i landflygtighed sammen med sit folk som "en helligdom for dem" (Ez 11,16) og kommer nu, tilsyneladende fra øst. Anlæggelsen af en fysisk vej gennem de øde bjerge øst for Jerusalem ville være meget krævende. Gud er den eneste, som kan gøre "det bakkede land til slette" (Es 42,16). Men han har ikke brug for en bogstavelig vej for at komme frem med sin luftbårne vogn af keruber (Ez 1; 9-11).

Det Nye Testamente gør tydeligt brug af Esajas' profeti om "vejarbejde", opfyldt ved Johannes Døbers forkyndelse (Matt 3,3). Hans budskab var: "Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!" Den dåb, han udførte, "var omvendelsesdåb til syndernes forladelse" (Mark 1,4). "Vejarbejdet" resulterede i anger og villighed til at vende sig fra synd og modtage trøst gennem Guds tilgivelse og nærvær.

Noget tidligere forkyndte Jeremias (31,31-34) det samme åndelige budskab for Judas landflygtige. Her lover Herren en ny begyndelse for dem, der er villige, en "ny pagt", hvor han skriver sin lov i deres hjerter, og lover at være deres Gud. De kender ham og ved, hvordan han er, fordi han har tilgivet dem.

Til eftertanke

Læs Es 40,6-8. Hvilket håb kan du, der visner ligesom græsset, finde i disse vers? Hvad skal vi ikke sætte vores lid til?

Evangelismens begyndelse

Es 40,9-11

Hvilken form for begivenhed beskrives her?

Senere i Esajas' Bog optræder en mandlig budbærer med gode nyheder til Jerusalem (Es 41,27). Men i Es 40,9 forkyndes der fra et højt bjerg, og her er budbæreren på hebraisk i hunkøn: "Her kommer jeres Gud!"

I Sl 68 priser David Gud, fordi han "giver de ensomme et sted at bo, han fører fanger ud og giver dem lykke" (Sl 68,7). Selv om dette henviser til befrielsen fra fangenskabet i Egypten, bruger Esajas de samme ideer med henvisning til forkyndelsen af en anden "befrielse", nemlig hjemkomsten fra fangenskabet i Babylon.

Det Nye Testamente anvender Es 40,3-5 om Johannes Døber, som banede vej for Kristus, det evige Ord, som "i kød" blev Herrens nærvær blandt sit folk (Joh 1,14).

Men også før Johannes talte andre om nyheden om Kristi komme. Blandt de første var Simeon og Anna, som begge var langt oppe i årene. De mødte Jesus, da han som baby blev fremstillet i templet (Luk 2,25-38). Ligesom Esajas' budbærere var der altså både en mand og en kvinde. Simeon ventede på Israels trøst, som skulle komme gennem Messias (Herrens salvede) (Luk 2,25-26).

I lyset af Esajas' profeti ser det ikke tilfældigt ud, at Anna, en profetinde, var den første, der offentligt forkyndte fra tempelhøjen for Jerusalems indbyggere, at Herren var kommet nær: "Hun trådte frem i samme stund, priste Gud og talte om barnet til alle, der ventede Jerusalems forløsning" (Luk 2,38). Dette var den kristne evangelismes begyndelse, som vi kender den: forkyndelsen af evangeliet, de gode nyheder, at Jesus Kristus er kommet for at bringe frelse. Senere betroede Jesus de første budskaber om hans triumferende opstandelse til en anden kvinde, Maria Magdalene (Joh 20,17-18). Hans opstandelse er det, der sikrer, at hans evangeliske opgave på jorden var vellykket. Mennesker er som græs; men det guddommelige Ord, som blev menneske, er evigt (Se Es 40,6-8)!

Til eftertanke

Læs Es 40,11. Hvilket billede tegnes i dette vers? Skriv et kort afsnit om, hvordan du selv har oplevet at blive ledt af Herren som din hyrde. Hvorfor er det godt at genopfriske sådanne erfaringer?

Den barmhjertige Skaber

I dette kapitel er Guds barmhjertighed og styrke/magt sammenblandet eller sammenflettet (se nedenstående skema), for begge er nødvendige for, at Gud kan frelse sit folk. Han ønsker at frelse dem, for han er barmhjertig; han er i stand til at frelse dem, for han er mægtig.

Es 40,1-5

Barmhjertighed: Trøst; Herren kommer for at befri.

Es 40,3-8

Magt/styrke: Herlighed; uforanderlighed i modsætning til svaghed.

Es 40,9-11

Barmhjertighed: Gode nyheder om befrielse; en hyrde for sit folk.

Es 40,12-26

Magt/styrke: Den uforlignelige Skaber.

Es 40,27-31

Barmhjertighed: Som Skaber giver han styrke til de svage.

Efter at have præsenteret Guds magt og styrke ved at beskrive hans herlighed og uforanderlighed (Es 40,3-8), fortsætter Esajas med at beskrive hans magt og overordnede visdom, som får jorden og menneskene til at virke ubetydelige (Es 40,12-17). Esajas' stil, med retoriske spørgsmål og levende beskrivelser og analogier i henvisningen til jorden og dens dele, lyder som Guds svar til Job (Job 38-41).

Es 40,18

Hvad er svaret på Esajas' retoriske spørgsmål?

Ligesom for Job er svaret indlysende for Esajas: Absolut ingen! Men Esajas uddyber sit spørgsmål ved at henvise til det svar, som hos mange af oldtidens folk kom til udtryk gennem deres handlinger. De betragtede Gud som en afgud. Esajas går i rette med den opfattelse. For at være sikker på, at folk fatter hans pointe, går han i detaljer med, hvor enestående Gud er, og fremsætter det uigendrivelige argument, at han er den hellige Skaber.

Es 40,27

Hvordan er de menneskers holdning, som Esajas budskab henvendte sig til? Kan vi genkende den samme holdning?

Hensigten med Guds budskab er at trøste de mennesker, som har brug for det. Men på grund af deres lidelser er de ligesom Job forvirrede og modløse med hensyn til Guds karakter.

Til eftertanke

Dagens vers taler ikke alene om Guds barmhjertighed og magt, men også om, at han er Skaberen. Hvorfor er det så vigtigt? Hvordan er sabbatten hver uge med til at fremhæve dette vigtige punkt?

Problemet med afgudsdyrkelse

Es 40,19-20

Afgudsdyrkelse ødelægger forholdet med Gud ved at han bliver erstattet af noget andet (2 Mos 20,4-5; Es 42,8). Derfor omtaler profeterne det som åndelig "utroskab" (Jer 3,6-9; Ez 16,15-19).

Es 41,29

Hvordan beskriver Esajas afguderne? Hvordan opfatter du det, han siger om dem? Hvorfor er det en meget passende beskrivelse af enhver afgud, uanset hvad den består i?

Oldtidens afgudsdyrkere troede, at de tilbad mægtige guddommelige væsner gennem afbildninger eller symboler. Tilbedelse af et afgudsbillede, som repræsenterer en anden gud, er brud på det første bud: "Du må ikke have andre guder end mig" (2 Mos 20,3). Guldkalvens hensigt var at repræsentere den sande Gud (2 Mos 32,4-5), men det afvises af ham, for ingen ved, hvordan de skal fremstille Gud (5 Mos 4,15-19), og intet kan repræsentere hans uforlignelige herlighed og storhed. Et gudebillede fungerer derfor som en anden gud, og tilbedelse af det bryder både det første og det andet bud. Guds folk har ikke brug for gudebilleder; for de har Guds sande nærvær hos sig i hans helligdom. At tilbede et afgudsbillede er det samme som at udskifte og dermed fornægte hans virkelige nærvær.

Hvilke former for afgudsdyrkelse møder vi i dag – og finder vi det inden for menigheden?

"Mange, som kalder sig kristne, tjener andre guder end Herren. Vor Skaber kræver vores udelte tilbedelse, vores højeste troskab. Alt, som dæmper vores kærlighed til Gud eller griber ind i vor tjeneste, som han alene fortjener, bliver derved en afgud" (Ellen White Comments, *The SDA Bible Commentary*, 2. bd. s. 1011-1012).

Vi ved fra gamle skrifter, at afgudsdyrkelse var attraktivt; for det handlede om materialisme. Ved at benytte tilbedelsesformer, som mennesker kunne relatere til, tilbad afgudsdyrkere kræfter, som de troede kunne give dem frugtbarhed og fremgang. Det var en selvhjælpsreligion. Lyder det bekendt?

Lige før Herren kommer igen, og hans vej er banet ved et sidste Elias-budskab om forsoning (Mal 4,22-24), vil valget blive det samme som på Esajas' tid: Vil du tilbede Skaberen, eller vil du tilbede noget andet (Åb 13-14)? Til syvende og sidst tilbeder vi altid noget/nogen.

Til videre studium

· Ellen White, *Profeter og konger*, "Se eders Gud", s. 153-157.

"På Esajas' tid var menneskenes åndelige indsigt meget ringe, fordi de havde en forkert opfattelse af Gud. Satan havde længe bestræbt sig på at få dem til at betragte deres skaber som ophavsmanden til synd, lidelse og død. De mennesker, som han havde ført bag lyset, forestillede sig Gud som en hård og grusom hersker. De troede, at han ustandselig var på vagt for at fordømme dem, og nærrede den opfattelse, at han ikke ville tage imod en synder, så længe han kunne finde en gyldig grund til at nægte ham sin hjælp. Kærlighedens lov, som danner grundlaget for himmelens regering, var af ærkeforførelsen blevet fremstillet som en hindring for menneskets lykke og som et tungt åg, som de skulle være glade for at kaste af sig. Han påstod, at man ikke kunne adlyde loven, og at lovovertrædelser blev straffet vilkårligt" (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 153).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Gengiv med dine egne ord budskabet i Es 40,12-31. Brug moderne billeder som fx videnskabelige opdagelser, som endnu tydeligere viser vores fantastiske Guds store magt. Del din gengivelse med klassen.**
- 2. Hvordan kan Esajas' beskrivelse af Guds ords uforanderlighed i modsætning til menneskelivets skrøbelighed (Es 40,6-8) tale til os i vores frygt for døden? Hvordan hænger det sammen med vores håb om opstandelse (Job 19,25-27; Dan 12,2; 1 Kor 15,51-57; 1 Thess 4,13-18)?**
- 3. Hvordan kan vi blive kureret for stolthed og arrogance ved at meditere over Es 40,12-31?**

Resumé

Gennem Esajas bragte Gud trøst til dem, der havde haft det vanskeligt. Deres trængselstid var omme, og Gud vendte tilbage til dem. I stedet for at være modløse og forvirrede kunne de have tillid til, at Gud ville bruge sin skabermagt på deres vegne.

